

På Mors kan du også besøge:

Natur:
1 Legind-Højris 2 Hanklit 3 Salgjerhøj 4 Feggeklit 5 Fuglereservatet Agerø 6 Sundby Havn 7 Sillerslev Havn 8 Ejerslev Havn 9 Thissing Huse

Museum:
10 Morslands Historiske Museum, Dueholm Kloster 11 Støberimuseum 12 Molermuseet 13 Landbrugsmuseet Skarregaard

Private museer og samlinger:
14 Morsø Traktormuseum

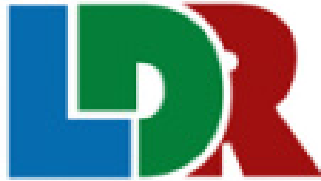
Turistattraktioner:
15 Feriepark Jesperhus 17 Højriis Slot

Projektet er støttet og muliggjort af:

Friluftsrådet

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

Landdistriktsrådet for Morsø kommune

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Vejerslev Blidstrup Sparekasse

Morsø kommunes Udviklingspulje

Den velgørende Fond Morsø

Lokale frivillige

Gruppen bag opkøbet lod i 1920 hensigten med selskabets oprettelse nedfælde i en stifter-akt. "Selskabet skulle erhverve Smedebjerger og herefter forskønne, værne og vedligeholde Omraadet paa en god og forstandig Maade uden Henblik paa økonomisk Vinding". I 1943 blev aktieselskabet omdannet til et andels-selskab. I andels-selskabets vedtægter står der "Andels haverne kan aldrig opnaa Udbytte, idet alt Overskud skal anvendes til Forskønnelse af Selskabets Anlæg eller til andet Selskabet vedtørende Formaai. Som konsekvens heraf blev skoven i 1974 deklareret fredskov. Selskabet har fra start solgt brænde og tømmer, fra 1950'erne desuden pyntegrønt og juletræer. I regnskabet fra 1958 ses at der er solgt gran til hovedstaden for 395 kr. Midlerne til driften har i høj grad haft form af frivilligt arbejde og gaver. Ved den store storm i 1981 blev skoven ramt af stormfald. Store dele af skoven væltede, men er sidenhen blevet tilplantet.

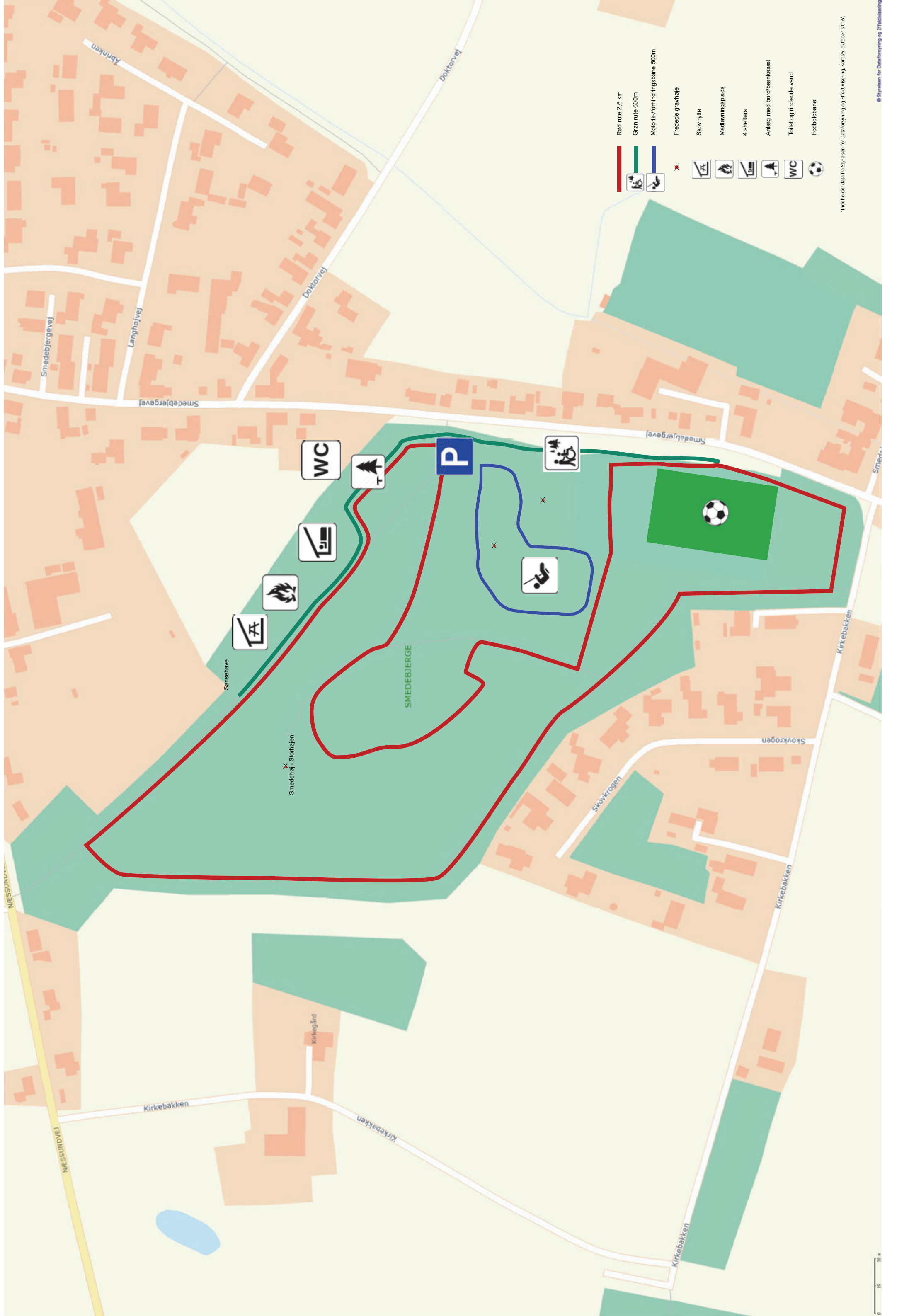
Fodboldbanen som ligger i anlægget var anlagt ved selskabets start. I '37 blev baneforhold-ene forbedret og i '67 blev der bygget et "fodbold-hus" med bla. omklædningsrum. I '79 blev banen udvidet med 8 m. mod vest og flyttet 10 m mod syd, så nu kunne den godkendes til turneringskampe. Banen er flere gange blevet omtalt som "Danmarks smukkeste beliggende sportsplads". Kolonihaverne har været i plantagen siden starten i 1920. I dag er der 4 haver tilbage og i store dele af de gamle kolonihaver er der nu etableret sansehave og skovhytte. Smedebjerger plantage er stadig et anparts-selskab som ejes af 140 lokale personer og anparten er stadig pålydende 100 kr. Anparterne er meget eftertragtede og går ofte i arv.

Smedebjerger Plantage Vils - Mors

Vandreture og faciliteter i Smedebjerger

Velkommen i Smedebjerger Plantage - en privatejet skov på 11 hektar beliggende i midten af byen Vils. Indtil 1874 var Smedebjerger en del af Vejerslev Præstegårds jorder. Det var hedejord, let sandet og lynchkaedt. Udsigten var enestående da ingen træer var plantet og spærrede for udsynet. I 1885 købte Doktor Konrad Jahn området som i dag rummer Smedebjerger Plantage. Doktor Jahn var kommet til Vils i 1882 som den første praktiserende læge i byen. Han var stærk optaget af Dalgas' ideer - og det var ham, der lod de første træer plante i Smedebjerger. I de følgende år lod han hovedparten af området beplante. I 1898 solgte dr. Jahn sin praksis og flyttede fra Vils, men Smedebjerger beholdte han. Familien byggede et sommerhus ved bakkens fod, og her boede de hver sommer. Stedet blev en kær og yndig plæ for ham og han havde sikkert mange gode minder om Smedebjerger. Den 29.7.1920 mødte Dr. Jahn en lokal gårdmand, Claus Bjerregaard. Dr. Jahn spurgte om Claus Bjerregaard ville købe Smedebjerger. Gårdmanden kontaktede 2 andre lokale mænd og de var enige om at de ville prøve at finde flere interesserede. De fik 8 dage til at skaffe de 14.000 kr som Dr. Jahn forlangte. Dr. Jahn fik i mellemtiden et tilbud fra anden side, så de lokale folk skulle pludselig tage stilling til købet i løbet af 30 min. Det lykkedes heldigvis, så den 31.7.1920 blev der oprettet en købskontrakt. Det endelige skøde blev underskrevet den 15.12.1920. Selskabets købssum blev delt ud i 140 aktier af en værdi på 100 kr. Det andet tilbud som Dr. Jahn fik var fra tørve- og brændselshandlere. Med brændselsmanden, der herskede efter første Verdenskrig, kunne træer bruges til andet end lystanlæg.

Kilder: Jubilæumsskriftet ved 75 års med tekst af Susanne Overgaard, samt selskabets protokol.

*Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, kort 25. oktober 2016.